

MAAN ÄÄRIIN

Opettajien Lähetysliitto ry:n jäsenlehti

- Matka Norjan Opettajien Lähetysliiton (LMF)I kesäkonferenssiin, s. 6
- Muutoksen tuulia, s. 10
- Terveisiä Makumiran yliopistolta Pohjois-Tansaniasta, s. 14
- Vierailijoita ja uusia kuvioita Botswanassa, s. 17

Pääkirjoitus

Kesä on ollut aikaa olla ulkona, kerätä marjoja ja tehdä hilloja ja mehuja. Olemme uineet ja nauttineet. Olemme kuunnelleet lintujen laulua ja katselleet kirjositsepon ahkeraa ruokkimistahtia, kun poikaset syntyivät. Luonnon herääminen on suuri ilo.

Nyt ei kuule muuta kuin variksen vaakkumista. Syksy on jo ilmassa. Koulut ovat alkaneet. Toivotavasti edessä on hyvä kouluvuosi sinulla, joka olet työelämässä.

Tänä vuonna Norjan OLL piti kesäkonferenssin elokuussa. Päätimme tehdä Oslon yläpuolelle Hamariin rengasmatkan. Mieheni **Jouni, Pirjo ja Juha-ni Malkamäki** reissasimme meidän autollamme.

Konferenssi oli mielenkiintoinen. Teemana oli Usko ja luottamus. Puhelimme kääntäjäohjelman avulla pysyimme hyvin selvillä, mitä puhuttiin. Pirjon jutusta voitte lukea lisää.

Syksyn ohjelma on jo OLL:n nettisivuilla. Laitapa

Hannalle s-postia, jos haluat olla etänä paikalla ja asut Tampereen ulkopuolella. Muutenhan voit tulla mukaan meidän toimistollemme kuuntelemaan ja osallistumaan.

Fil. 4:6-7 Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.

Saakoon tämä kohta antaa sinulle voimia alka-vaan syksyyn.

Tuija-Riitta pj.

3 / 2026 Opettajien Lähetysliiton jäsenlehti

Toimitus

Opettajien Lähetysliitto
Hallituskatu 29 A 20, 33200 Tampere
puh. 050-4648300
toimisto@opettajienlahetyliitto.fi

Maan ääriin ilmestyy neljä kertaa
vuodessa. Jäsenmaksu oikeuttaa
lehden vuosikertaan.

Päätoimittaja

pastori Tuija-Riitta Heiskanen

Toimitussihteeri

Hanna Tamminen

Toimituskunta

seurakuntapastori Tuija-Riitta Heiskanen
lähetyspastori Tarja Laurila
opettaja Hannele Moisio
opettaja Hanna Rahkiola-Partanen
opettaja Sirkku-Maria Tommola

Kansikuva

Luakielityöntekijät Chadaphon "Päng"
Jaiping ja Suwimon "Näng" Rungphob-
nobphakun, Thaimaa.
Kuva: Anna Peltonen

Kuvituskuvat

Pixabay

Opettajien Lähetysliitto ry.

Suomen Lähetysseuran yhteisöjäsen,
perustettu vuonna 1913
Jäseniä 1154 (1.1.2025)

Tilit

Danske Bank FI57 80001600551148
Nordea FI89 11465000066730

Hallituksen pj.

Tuija-Riitta Heiskanen

Toimisto

Toiminnanjohtaja Hanna Tamminen
Hallituskatu 29 A 20, 33200 Tampere
puh. 050-4648300
Kotisivun osoite
www.opettajienlahetyliitto.fi

Facebook

www.facebook.com/
opettajienlahetyliitto

Kirjapaino

Kirjapaino Hermes, Tampere

Askartelutalkoista joulutuotteita

Askartelutalkoot järjestettiin lauantaina 22.8.2026 klo 10-12. Talkoissa askarreltiin joulutuotteita syksyn myyjäisiin.

Kuvassa yllä askartelukorttitalkoolaisia ja oikealla talkoiden tuotoksia.

Aurinko paistoi, oli kaunis elokuun lauantai ja sisällä toimistossa oli mukava ilmapiiri. Kaikki olivat työn touhussa. Syntyi uusia kortteja ja enkeleitä. Saattoi aistia, että me teemme hyvää.

Meitä oli kaiken kaikkiaan viisi henkilöä mukana. Toimistolle oli jätetty Fazerin sinisiä ilahduttamaan meitä. Se kyllä kannatti.

Totesimme, että tämä tehdään vielä toisen kerran, sen verran oli kivaa tehdä yhdessä.

Tuija-Riitta Heiskanen

Tarinoita Costa Ricasta -illassa torstaina 3.9.2026 oli kertomassa Siska Hankela

Siska Hankela kertoi Tarinoita Costa Ricasta -illassa torstaina 3.9.2026 nelihenken perheensä lähetystyöstä ja elämästä iloineen ja haasteineen Corral de Piedran kylässä toimivalla YWAM Nicoya-nimisellä lähetysasemalla. Siska kertoi mm. Minivalo-tukiopetushankkeesta, jossa annettiin opetusta viidestä eri kylästä tuleville lapsille. Ulkoa opettelun ja kopiointin sijaan lapsille tarjottiin alun hartaushetken ja välipalatuokion jälkeen opetusta eri kouluaineissa lapsilähtöisten ja monipuolisten opetusmetodien kautta.

Lokakuussa: 26.10. klo 17 ajankohtaista Etiopiasta tri Maija Priess

(Maija Priessin kirjoitus on julkaistu aiemmin Maan ääriin 3/2021 -lehdessä.)

Saksan Hampurissa asuva **Maija Priess**, s. Haavio, on yli 40 vuoden ajan seurannut Etiopian asioita ja kertoo Etiopian tämänhetkisestä tilanteesta Zoom-etäyhteydellä.

Ilmoittaudu toimistolle:

toimisto@opettajienlahetysliitto.fi
niin saat Zoom-linkin.

Voit myös tulla paikan päälle toimistolle alkaen klo 16.30, tarjolla kahvia ja teetä.

Tervetuloa!

Tutustu ja jaa videota: www.youtube.com/@opettajienlahetysliitto

Saksan Hampurissa asuva pastori, FT, TM Maija Priess s. Haavio, on yli 40 vuoden ajan seurannut Etiopian asioita ja kertoo Etiopian ortodoksisesta kirkosta ja Etiopian ajankohtaisista asioista Zoom-etäyhteydellä.

Raamattu- ja keskustelupiiri kokoontuu toimistolla lauantaisin noin kerran kuussa

Voit tarkistaa tapahtumatiedot mahdollisten muutosten varalta: www.opettajienlahetysliitto.fi

Marraskuussa: Su 22.11. Messu ja Lähetyskalenterin 2027 esittely Aleksanterin kirkossa Tampereella

Tervetuloa mukaan su 22.11. järjestettävään Opettajien Lähetyspyhän messuun klo 11 Aleksanterin kirkkoon ja sen jälkeen Lähetyskalenterin 2027 esittelyyn Aleksanterin kirkon kryptaan!

Lähetyskalenterin esittelyssä kuullaan vuoden 2027 Lähetyskalenterin raamatuntekstit ja runot lausuttuina ja katsellaan upeita

luontokuvia heijastettuna valkokankaalle sekä nautitaan musiikin tunnelmasta. Tarjolla on pulakahvit. Vapaaehtoinen kolehti kerätään OLL:n toiminnan ja nimikkokohteiden hyväksi. Voit ostaa kalentereita ja muita OLL:n myyntituotteita itsellesi ja lahjaksi! Myyntituotto käytetään lähetystyön tukemiseen eri maissa.

Lähetyskalenterin 2027 kansilehti.

Joulukuussa: Ke 2.12.2026 klo 17 OLL:n Joulujuhla mukana nimikkolähetti Tuula Kosonen, Thaimaa

Joulujuhlissa akenkielistä raamatunkäännöstyötä tekevä nimikkolähetti **Tuula Kosonen** kertoo tuoreita kuulumisia marraskuiselta Thaimaan matkaltaan. Tarjolla perinteiseen tapaan joulupuuroa, luumutorttuja ja kahvia. Joulujuhlissa lauletaan kauneimpia joulu-lauluja ja kerätään vapaaehtoinen

kolehti OLL:n nimikkokohteille. Tule nauttimaan jouluisesta tunnelmasta ja tapaamaan muita OLL:n jäseniä.

Vapaa pääsy, ilmoittaudu tarjoulun vuoksi 28.11. mennessä sähköpostitse: toimisto@opettajienlahetysliitto.fi

Tarkista mahdolliset muutokset tilaisuuksiin nettisivuilta www.opettajienlahetysliitto.fi

Uutiset:

Nöözan teologian opintojen välitutkinto valmiina

Nööza on perheensä ja sukulaistensa ympäröimänä

Nimikkolähetti **Tuula Kosonen** kanssa pitkään raamatunkäännöstyötä aken kielelle tehnyt **Nööza** on kahden viime vuoden ajan ahkeroinut työn ohella opiskellen ja on saanut nyt teologian opintojen välitutkinnon valmiiksi. Monet opiskelijat jättävät opintonsa välitutkintoon ja lähtevät töihin, mutta koska Nöözalla on mahdollisuus opiskella työn ohessa, hän jatkaa vielä vuoden verran eteenpäin saadakseen teologian kandidaatin tutkinnon päätökseen.

Kuvassa Nööza on perheensä ja sukulaistensa ympäröimänä. Hän suorittaa opintojaan Bethen Bible Instituutissa Pohjois-Thaimaassa. Instituutti on presbyteerisen CCT-kirkon (Christ Church of Thailand, Thaimaan vanhin kristillinen kirkkokunta) ylläpitämä.

Matka Norjan Opettajien Lähetysliiton (LMF) kesäkonferenssiin 2026

Matkalla olivat

Tuija-Riitta ja Jouni Heiskanen ja Pirjo ja Juhani Malkamäki

Historiasta nykyhetkeen

Vuonna 2013 julkaistussa juhla-lehdessämme on kerrottu pohjoismaisesta ystävystoiminnasta seuraavaa: **Eila Talvioja** on pitänyt yhteyttä Tanskan **Lis Wimmelmannin** kanssa yli 30 vuotta vierailen ja kirjeitse. **Anna-Liisa Koivunen** on kertonut majoittaneensa vieraita. Vuonna 1982 on Päiväkummun kesäpäivillä päätetty ottaa Norjan **Randi Ingwardon** ehdotuksesta lehteemme käännettyjä raamatututusteluja. Näitä käännöksiä tehtiin 1996 vuoteen asti.

Esa ja Annukka Latvala ovat olleet Tanskan Aarhusissa koke-massa yhteyttä lähetyksen äärellä vuonna 2011. Silloin on paikalla ollut edustus kaikista Pohjoismaista ja myös Färsearilta. Toimistolla komeilee edelleen liput, joita saimme satavuotisjuhlaamme 2013. Viime vuosina on Suomi ollut hy-

vin edustettuna pohjoismaisissa tapaamisissa, jotka on jo monesti järjestetty Norjassa.

Nykytilanne on toinen. Tämän vuoden konferenssissa oli Tanskasta ja Ruotsista vain yksi edustaja, hekin yksityishenkilöinä koska liittojen toiminta on hiipunut. Norjassa sen sijaan toimii 72 lähetyspiiriä ympäri maata ja näistä 40 oli lähettänyt edustajansa paikalle. Ryhmät kokoontuvat kodeissa vaihtaen lähettien kuulumisia ruokailen ja kolehdin keräten. Siinä meille kaikille tavoitetta.

Päivien ohjelma

Kesäkonferenssin ohjelma on pysynyt samana vuosien ajan. Tämän vuoden paikka oli Oslostä noin 200 km pohjoiseen Hamarin kaupungissa kristillinen kansanopisto Hedmarktoppen Folkehoyskole. Sinne nuoret voivat tulla lukion

jälkeen pitämään väliuotta ennen varsinaisten opiskelujen alkua. Majoitustiloja oli uusittu ja käytössämme oli suuri kokoushalli ja pienempiä kokoustiloja.

Aamuhartaus aloitti päivän ja aamiaisen, kuten muutkin ateriat, eivät jättäneet ruokailijaa nälkäiseksi. Raamattutunti ja ryhmätyöskentelyt jaksottivat hyvin päivän kulun. Näistä sai paljon pohdittavaa. Aivan oma lukunsa olivat keskustelut, joita kävimme vapaina hetkinä ennen ja jälkeen ohjelman alkua.

Lauantaina oli retki Hamarin ulkomuseoon, joka oli vaikuttava kaivausten kokonaisuus. Illalla juhla-ateria ja konsertti kruunasivat ohjelman. Sunnuntaina pidettiin jumalanpalvelus, jonka toimitti Norjan liiton toiminnanjohtaja **Inger Marie Oppegård** ja **Tuija-Riitta Heiskanen** oli mukana ehtoollisen jaossa. Puhelimen kääntäjäohjel-

ma auttoi norjan tulkinassa.

Pohdittavaa

Norjan liiton lähetettä oli paikalla kahdeksan ja he pitivät omat pienryhmät perjantaina. Saimme valita, mihin menemme. Etiopian lähetti Berit pohti, mihin kasvaa lähetyslapsen juuret kun lapsi/nuori elää toisen kulttuurin keskellä.

Tätä muistan itsekkin pohtineeni oman kolmen lähetystyövuoden aikana Tansaniassa ja Taiwanilla. Siksi yhteys kotimaan kieleen ja kulttuuriin on tärkeä. Nykyisin onneksi yhteydenpito on helpompaa kuin ennen. Toisaalta lapset kasvavat kansainvälisyyteen oman koulupolkinsa ansiosta.

Päivien teema I tru og tillit, Uskon ja luotan, oli rauhanturva-

asiantuntija Palle Ydstebon tarkastelussa hänen puheessaan. Hän on Norjan johtava asiantuntija nykypäivänä.

Miten haastava onkaan tuo Uskon ja luotan teema. Eräässä puheenvuorossa palattiin Abrahamin uskon koettelemukseen, Uskon ja luotan, osaisimpa sen. Meidän turvamme ei ole oma suuri usko vaan se, että Jumala on suuri. Häneen saamme uskoa.

Ruokouksesta tuli esille nuoren muslimipojan kysymys:

- Ai, voitko sä rukoilla ihan siinä vaan tekemättä mitään erikoista?

- Kyllä vaan, oli opettaja vastannut. Poika jatkoi vielä, että mitä sä sitten rukoilet?

- No, vaikka sinunkin puolestasi, oli opettajan vastaus.

Liittonsa vuosikokouksessa norjalaisilla oli esillä toimintansa vahvuudet, heikkoudet ja mahdollisuudet. Unelmia ja toiveita kuuluu jokaiselle toimijalle yksilönä ja liiton puitteissa.

Minä uskon pyhään yhteyden, sanomme uskontunnustuksen sanoin. Tässä tapahtumassa on voinut kokea yhteyttä toisiin lähetystyön tukijoihin. Olemme saaneet olla Jumalan hoidossa laulujen ja tekstien kautta. Olemme oppineet uutta ja kerranneet jo kuultua opetusta.

Ole avoin, kun kohtaat toisia ihmisiä, joilla on erilainen usko. Se on tämän päivän lähetin avain työnsä tekemiseen.

Pirjo Malkamäki

Yleisöä. Kuva Kristina Andersen.

Yllä: Hallitus. Kuva Jouni Heiskanen.

Vas. Ryhmäkuva.
Kuva Pirjo Malkamäki.

Yleisöä takaa kuvattuna. Kuva: Kristina Andersen.

Ruokailukuva. Kuva: Pirjo Malkamäki.

Inger Marie Öppegård.
Kuva: Jouni Heiskanen.

Muutoksen tuulia

Hei, kaikki ystävät!

Lämpimät terveiset täältä Pohjois-Thaimaasta! Kun helmikuussa kirjoitimme edellisen kirjeemme, meillä oli jo tuolloin aavistus siitä, että kevät 2026 tulisi olemaan poikkeuksellisen intensiivinen ja työntäyteinen – ja tämä aavistus piti paikkansa. Kuluneet kuukaudet ovat kenties olleet pian päättymässä olevan nelivuotisen työkaudemme hektisimpiä: niiden varrelle on mahtunut monenlaista kiirettä, epävarmuutta ja stressiä. Silti samaan aikaan olemme saaneet kokea myös monia ilon hetkiä, jotka ovat rohkaisseet meitä luottamaan Taivaallisen Isämme hyvään huolenpitoon ja johdatukseen. Haluammekin jakaa nyt tuoreimmat kuulumisemme kiitollisuuden näkökulmasta, koska kaiken keskellä ilo ja kiitollinen mieli asioiden järjestymisestä ovat tällä hetkellä ajatuksissamme päällimmäisinä.

Luankielisen Markuksen evankeliumin valmistuminen

Eräs työmme suurimmista kiitosaiheista on juuri nyt luankielisen Markuksen evankeliumin valmistuminen. Tätä kirjettä kirjoittaessamme kirja on tosin vielä painossa, joten emme ole ehtineet nähdä sen lopullista ulkoasua. Onneksi paikallinen painotalo on kuitenkin luovannut kirjan valmistuvan ajoissa ennen työkaudemme päättymistä, joten luotamme tämänkin asian järjestyvän.

Matka Markuksen evankeliumin lua-käännöksen valmistumiseen ei kuitenkaan ole ollut aivan suoraviivainen eikä nopea. Varsinainen

työmme lua-kansan parissa alkoi jo vuonna 2014, kun Thaimaan evankelisluterilainen kirkko kutsui meidät kehittämään omakielistä seurakuntatyötä. Tämän monipuolisen seurakunta- ja musiikkityön rinnalla käytimme ensimmäiset vuodet luan kielen opiskeluun ja analysointiin sekä luankielisen aakkos-

ton kehittämiseen. Työmme alussa luan kieli oli nimittäin ainoastaan puhuttu kieli, jolta puuttui oma aakkosto ja kirjoitettu kieli. Tästä syystä myös kielen puhujien oman arvontunto oli melko matala, ja monet pitivät omaa äidinkieltään vähempiarvoisena.

Vuonna 2018 kielityö harppa-

si ison askeleen eteenpäin, kun perustimme Lähetysseuran tuella virallisen lua-kielitiimin yhdessä Thaimaan evankelisluterilaisen kirkon evankelistojen **Pängin** (Chadaphon Jaiping) ja **Nängin** (Suwi-

mon Rungphopnophakun) kanssa. Vähitellen kielitiimin työn myötä luan kielelle alkoi muotoutua oma kirjakieli, joka perustuu thaiaak-kostoon, ja jonka pohjalta aloitimme ensimmäisten luankielisten kir-

jasten tekemisen.

Lukutaito-opetuksen ja kirjojen lukemisen myötä ihmisten arvostus omaa kieltä kohtaan alkoi hiljalleen kasvaa, ja samalla kehittyi myös luankielinen kristillinen sanasto. Omakielisten rukousten, laulujen ja saarnojen kautta evankeliumin sanoma on saanut koskettaa ihmisiä yhä syvemmin heidän omalla äidinkielellään. Tänä päivänä luan kielen puhujat muodostavat Thaimaan evankelisluterilaisen kirkon suurimman kielivähemmistöryhmän, ja lua-seurakuntiin kuuluu jo noin 1500 jäsentä.

Koska luan kielen kirjoitusasu tarkentui ja kehittyi samaan aikaan uusien kirjasten tekemisen ja testaamisen kanssa, vei sen muotoutuminen nykyiseen muotoonsa useita vuosia. Tästä syys-

Vietnamin Ho Chi Minhissä pidetty Asia Outreach and Peer Learning workshop käynnisti Lähetysseuran uuden Aasian alueen tavoittavan työn ja vertaisoppimisen nelivuotisen hankkeen. Lisää aiheesta seuraavalla sivulla.

tä pystyimme ryhtymään Markuksen evankeliumin käännöstyöhön vasta näiden vuosien työn, kokemuksen ja kirjakielen kehittymisen pohjalta. Silti ehdimme lopulta kääntää Markuksen evankeliumin yhteensä kolmeen kertaan alusta loppuun ennen nykyisen version hyväksymistä.

Tällä hetkellä luan kielellä onkin olemassa jo yli 50 erilaista kirjaa lukutaitomateriaaleista raamatunkertomuksiin, lastensatuihin, kansantarinoihin ja kristillisiin lauluihin – ja nyt viimeisimpänä mukaan tulee myös Markuksen evankeliumi. Markuksen evankeliumi julkaistaankin tässä vaiheessa hyvillä mielin niin sanottuna koeversiona. Se otetaan käyttöön lua-seurakunnissa, ja käyttökokemusten myötä käännöstä voidaan tarvittaessa myöhemmin vielä tarkentaa. Suurin ilon ja kiitoksen aihe tässä kaikessa on kuitenkin se, että ensimmäinen Raamatun kirja on nyt

olemassa luan kielellä ja että ihmiset saavat kuulla Jumalan sanaa omalla äidinkielellään.

Evankeliumin käyttöönottoa pääsemme juhlistamaan näillä näkymin marraskuun lopussa. Tällöin lua-seurakunnissa iloitaan suurella riemulla – samassa juhlassa vihitään nimittäin myös ensimmäistä kertaa Thaimaan kirkon historiasa neljä uutta pappia, joiden kaikkien äidinkieli on lua. Tämä kaikki onkin meille suuri ilo ja rukousvastaus siitä, miten Jumala tekee työtään ajallaan ja antaa meille usein enemmän kuin osaamme odottaa.

Vietnamin kuulumisia

Markuksen evankeliumin lisäksi meillä on ollut kevään aikana myös monia muita syitä kiitollisuuteen. Samaan aikaan kun **Riikka-Maria** muokkasi evankeliumia kirjamuotoon ja perehtyi ladontaan, taittoon, kuvitukseen ja kansisuunnitteluun, **Tomas** vastasi Vietnamin

Lähetysseuran Aasian kumppanikirkkoille järjestetyn työpajan suunnittelusta ja toteutuksesta. Tämä toukokuun alussa Ho Chi Minhissä pidetty Asia Outreach and Peer Learning workshop käynnistikin Lähetysseuran uuden Aasian alueen tavoittavan työn ja vertaisoppimisen nelivuotisen hankkeen. Sen tavoitteena on tukea ja rohkaista Aasian luterilaisia kumppanikirkkoja niiden tavoittavassa työssä ja vahvistaa kirkkojen yhteistä kutsusta evankeliumin jakamiseen sanoin ja teoin.

Koska työpajaan osallistui kirkkojen edustajia yhteensä kahdeksasta Aasian maasta, saivat osallistujat kokea vertaistukea parhaimmillaan: päivien aikana kuultiin kokemuksia, jaettiin ideoita sekä saatiin rohkaisua, tukea ja työkaluja seuraaviin askeleisiin. Monelle yhteiset hetket olivat myös hengellisesti merkityksellisiä, kun eri maista tulevat kristityt saivat

rukoilla, lukea Raamattua ja etsiä yhdessä suuntaa tulevaan. Tämä tapaaminen toimikin innostavana lähtölaukauksena seuraavien vuosien yhteiseen prosessiin, jossa kirkko kehittää omaa työtään omista lähtökohdistaan käsin.

Muutoksen tuulia

Kevään monien työtehtävien ja kiireen keskellä olemme viime kuukausien aikana eläneet myös perheenä monenlaisessa muutoksessa. Esikoisemme Matias täyttää nimittäin kesäkuussa 18 vuotta ja valmistuu kesän alussa täältä Chiang Rain kansainvälisestä koulusta – ja samalla hänen lukio-opintonsa päättyy täällä Thaimaassa. Tämän seurauksena **Matias** aloittaa syksyllä Software and Systems Engineering -yliopisto-opinnot Suomessa, mikä on suuri ilonaihe, vaikka perheemme pieneneminen aiheuttaakin samalla pientä haikeutta.

Toisaalta myös muun perheen arki on muuttumassa monella tavalla. Kun nelivuotinen työkauteemme päättyy parin viikon kuluttua ja tulemme Suomeen puolen vuoden kotimaanjaksoille, on lähtöme täältä Thaimaasta tällä kertaa hieman erilainen: samaan aikaan tulee nimittäin päätökseensä perheemme 12 vuoden jakso Chiang Raissa, kun pakkaamme kotimme laatikoihin ja sanomme hyvästit pitkäaikaiselle kotikaupungillemme. Olemme sopineet Lähetyssseuran kanssa, että seuraavan työkauden alussa, tammikuussa 2027, muutamme kolmihenkenä perheenä asumaan Bangkokiin ja jatkamme työtä sieltä käsin. Tästä syystä seuraavat päivät ja viikot tulevatkin olemaan koko perheelle työntäyteisiä: valmistujaisjuhlia, talon tyhjen-

nystä, muuttolaatikoiden pakkaamista ja monia muita tehtäviä – ja samalla myös ilon, haikeuden ja uuden odotuksen jännityksen sävyttämiä hetkiä.

Lämmin kiitos teille kaikille, jotka olette kulkeneet kanssamme kuluneen työkauden aikana. Vaikka työemme Thaimaahan jatkuu myös Suomessa olomme aikana, on meillä ilo päästä ensi syksynä vierailemaan myös seurakunnissa eri puolilla Suomea. Toivottavasti saamme tavata silloin mahdollisimman monia teistä.

**Lämpimin terveisin,
Riikka-Maria, Tomas, Matias ja Ella**

*”Kiittäkää Herraa,
sillä hän on hyvä,
hänen armonsa pysyy
iankaikkisesti.”
1 Aik. 16:34*

Riikka-Maria ja Tomas Kolkka

Riikka-Maria (lasten oikeuksien ja osallisuuden asiantuntija) ja Tomas (kirkkojen tavoittavan työn asiantuntija Aasiassa) tekevät tiivistä yhteistyötä Thaimaan evankelisuterilaisen kirkon sekä Lähetyssseuran kumppanikirkkojen kanssa Aasiassa. He toimivat sekä lua-vähemmistön parissa Pohjois-Thaimaan vuoristokylissä että kirkkojen strategisen työn kehittämisessä. He ovat työskennelleet Thaimaassa vuodesta 2012 alkaen. Tätä ennen (vuosina 2003–2011) he työskentelivät kieli- ja raamatunkäännöstyössä Papua-Uudessa-Guineassa.

Heidän työtänsä tukevat Opettajien Lähetyслиiton lisäksi seuraavat seurakunnat: Espoon ruotsalainen, Helsingin Johannes, Inkoo, Lahden Joutjärvi ja Keski-Lahti, Naantali,

Nilakka, Sonkajärvi, Tampereen Tuomiokirkko- sekä Turun Henrikinseurakunta. Lisäksi useat muut seurakunnat tukevat työtä, jossa Kolkat ovat mukana.

Kiitosaiheita

- Luankielisen Markuksen evankeliumin valmistuminen ja painosta saaminen ennen työkauden päättymistä
- Onnistunut Aasian kumppanikirkkojen tavoittavan työn workshop Vietnamissa sekä sen käynnistämä yhteinen prosessi

Rukousaiheita

- Neljän vuoden työkauden päättyminen ja siihen liittyvien asioiden saaminen valmiiksi ennen Suomeen paluuta
- Puolen vuoden kotimaanjakso Suomessa ja perheemme muutokset tulevina kuukausina
- Aasian kirkkojen tavoittavan työn kehittäminen ja jatkuminen tulevina vuosina
- Marraskuun lopulla lua-seurakunnissa järjestettävän Markuksen evankeliumin käyttöönotto- ja pappisviikimysjuhlan valmistelut

Terveisiä Makumiran yliopiston kampukselta Pohjois-Tansaniasta!

Aloitin työni Tansanian evankelis-luterilaisen kirkon ylläpitämällä Makumiran yliopistolla opettajien kouluttajana 18 vuotta sitten vuonna 2008. Yksi pitkäaikaisimmista työtovereistani on Rose Munisi, kasvatustieteilijä, jolla on takanaan jo pitkä ura sekä opetustehtävissä että hallinnollisissa tehtävissä laitoksen esihenkilönä ja tiedekunnan dekaanina. Muistelimme yhdessä, miten aloitimme työssä olevien yläkoulun opettajien täydennyskoulutuksen suunnittelun reilut kymmenen vuotta sitten vuonna 2014. Suunnittelun tuloksena syntyi Suomen Lähetysseu-

ran tukema PITA-hanke (engl. Participatory and Integrative Teaching Approach), joka jatkuu edelleen. Rose oli PITA-hankkeen ensimmäinen koordinaattori hankkeen alkuvuosina.

Alku oli vaikea, koska kenelläkään meistä ei ollut kokemusta hanketyöstä. Mehän kaikki olemme opettajia, emme projektijohtajia. Siihen aikaan yliopistolla ja tiedekunnalla ei ollut vielä yhtään hanketta. Me opimme työtä tekemällä.

- Sinä ohjasit meitä eri tavoin, kuten järjestämällä työpajoja, Rose muistelee.

Aloitimme siitä, miten järjestää koulutuksia yläkoulun opettajille, ja pohdimme, mitä meiltä kouluttajina odotetaan. Kehitimme hankkeen teemoja, suunnitelimme täydennyskoulutuksen sisältöä. Me todellakin opimme tekemällä, opimme kokemuksen kautta, opimme korjaamalla omaa toimintaamme. Myös Lähetysseuran ohjeistukset, kuinka fokusoida työtä ja kuinka tehdä työtä hankkeen tavoitteiden mukaisesti, auttoivat meitä

Me olimme todella innostuneita omasta PITA-hankkeestamme! Alun perin hanke kiinnittyi huma-

Rose Munisi työpöytänsä ääressä Makumiran yliopistossa toukokuussa 2026 (Kuva KNK).

Englannin kielen lehtori ja PITA-hankkeen kouluttaja Irene Molle (Kuva: KNK).

nistis-kasvatustieteelliseen tiedekuntaan, ja näytti olevan irrallaan yliopiston hallinnosta. Nykyään hanke on vakiintunut ja integroitu osaksi koko yliopiston työtä, se ei ole enää erillinen hanke, Rose kertoo.

Miten hankkeelle käy, kun Lähetysseuran rahoitus aikanaan päättyy? Jatkuuko hanke sen jälkeen, kyselin.- Olemme nähneet hankkeen vahvuuden, emme halua sen kaatuvan. Lisäksi hanke on kouluttanut monia Makumiran lehtoreita ja hankekoulujen opettajia siinä, miten projekti toteutetaan. Näitä tietoja ja taitoja käyttämällä hankkeesta pitäisi tulla kestävä, hankkeen tulee jatkua, Rose pohtii. Tietenkin meidän pitää etsiä myös muuta taloudellista tukea hankkeelle nykyisen rahoituskauden loppuun mennessä. Myös koulujen omaa vastuuta on korostettava, koulut eivät voi olla riippuvaisia yksin Makumiran yliopiston täydennyskoulutushankkeesta.

- Kaikkien näiden hankevuosien aikana sydäntäni on koskettanut eniten se, miten hanke toimi korona-aikana, Rose kertoo. Korona-

rajoitusten vuoksi hankkeen koulutuksia ei voitu järjestää, mutta hanke ei kuitenkaan jättänyt kouluja yksin. Lähetysseuran päätöksen mukaan koulutuksiin varatulla rahalla hankekouluihin hankittiin käsienvesijärjestelmiä, joissa oli vesitankit, poljettavat hanat ja saippua-annostelijat. Hanke näytti, että se välittää koulujen lapsista ja nuorista myös kriisiaikaan, ei ainoastaan heidän oppimistuloksistaan, Rose päättää.

Hyvästelin Rosen ja astuin tiedekunnan toimistorakennuksesta ulos laatoitetulle käytävälle. Vastaani käveli englannin kielen lehtori Irene Molle. Myös Irene on minulle tuttu monien vuosien takaa, aluksi opiskelijana ja myöhemmin työtoverina. Makumiran yliopistolla opiskellessaan hän osallistui myös omille kursseille. Valmistuttuaan hän on opettanut yliopiston viestintäkursseja ja osallistunut myös PITA-hankkeeseen kouluttajana. Kyselin häneltäkin, miten hanke on näyttäytynyt hänelle.

PITA-hanke on päivittänyt opettajien pedagogista osaamista, opettajat ovat saaneet opetusme-

netelmäopetusta ja taitoja oppilaiden osallistamiseen. Luonnontieteiden opettajia on ohjattu, miten kehittää biologian, kemian ja fysiikan opetusta käytännöllä-
heisemmäksi, Irene aloittaa.

Meitähän peloteltiin kouluai-
kana, että luonnontieteet ovat todel-
la vaikeita oppiaineita, ja oikeas-
taan ne on tarkoitettu vain pojille
ja miehille. Niinpä moni meistä ty-
töistä valitsi kieli- ja historia-aineet
elämänurakseen, juoksi ikään kuin
turvaan humanististen oppiainei-
den pariin ajatellen, että ne ovat
helppoja, vaikka todellisuudessa
nekin ovat vaativia, Irene naurah-
taa.

PITA-hankkeen koulutukset ovat
avanneet meidät humanistisen
alan opettajain ymmärtämään,
että luonnontieteet ovat opitta-
vissa. Jos meitä olisi aikoinaan
opetettu koulussa luonnontieteis-
sä teorian sijaan käytännöllähei-
semmillä menetelmillä, olisimme
ymmärtäneet paremmin, ja mo-
nen tytön unelma vaikkapa lääkä-
rin ammatista olisi toteutunut. Mi-
nustakin olisi voinut tulla lentäjä
niin kuin lapsena haaveilin, Irene

sanoo ja nauraa päälle.

Me luulimme, että opetusvälineitä varten pitää aina olla rahaa, ilman rahaa koululla ei voi olla opetusvälineitä, Irene jatkaa. Nyt olen ollut itsekin kouluttamassa, miten opettaja voi improvisoida ja käyttää koulun ympäristöstä löytyviä materiaaleja opetusvälineiden valmistukseen.

Ympäristöstä löytyy vaikka mitä..., Irene jatkaa, mutta hänen äänensä hukkuu kampuksen yllä matalalla lentävän lentokoneen jynähtämisään. Vaikenemme molemmat ja jäämme odottamaan metelin hiljenemistä. Katseemme kohtaavat ja purskahdamme nauruun samalla hetkellä.

Yhtäkkiä näenkin Irenen uusin silmin, näen edessäni nuoren naislentäjän.

Sinusta olisi tullut todella hyvä lentäjä, huudahdan hänelle.

Tiedätkö, tyttärelläni on nyt sama unelma! Se on uskomatonta. Minä annan hänelle kaiken tukeni, että hänen lentäjän unelman sa toteutuisi, Irene vakuuttaa.

Irene kertoo vielä, miten hank-

keen ympäristöaiheiset koulutukset ovat auttaneet sekä koulutettavia että kouluttajia. Hankekouluihin on perustettu kasvimaita, joissa sovelletaan luomuviljelyn periaatteita ja viljellään kuivuutta kestäviä paikallisia, perinteisiä lajikkeita. Irene on vienyt kasvimaakoulutusten opit kotiinsa, jossa hänellä on oma pieni kasvima.

Seuraavaksi askeeleni veivät Makumiran yliopiston hallintokennukselle ja yliopiston johtajan puheille. Teologian tohtori, professori Faustin Mahali aloitti Makumiran johdossa joulukuussa 2024. Pyysin häneltä viestiä uutiskirjeeni lukijoille.

”Olen vielä uusi nykyisessä virassani Makumiran yliopiston johdossa, mutta Makumirassa aikoinaan teologiaa opiskelleena ja aiemmin täällä opettajana ja hallintojohtajana työskennelleenä tunnen hyvin Makumiran ja Lähetysseuran välisen kumppanuuden historian aina 1950-luvulta lähtien. Arvostan todella sitä, miten Suomen evankelis-luterilainen kirkko ja kristityt ovat Lähetysseuran

välityksellä vuosikymmenien ajan tukeneet Makumiran yliopistoa ja sen akateemista koulutusta teologian, opettajienkoulutuksen ja musiikin alalla, ja viime vuosina myös opettajien täydennyskoulutusta PI-TA-hankkeen kautta.

Jumala teitä kaikkia runsaasti siunatkoon.”

Omassa työssäni vuosien mittaan täällä Makumirassa antoisinta on ollut yhteistyö opiskelijoiden kanssa ja myöhemmin Merun maakunnan alueen hankekoulujemme opettajien kanssa. Työurani pitkäaikaisin työyhteisö Makumiran yliopiston opettajienkoulutuksessa on tarjonnut parasta, mitä työyhteisö voi jäsenelleen tarjota: avointa yhteisen tekemällä oppimisen asennetta, luottamusta, työniloa. Olen siitä kiitollinen.

Lämpimin terveisin, Katri

Katri Katri Niiranen-Kilasi, opetusalan asiantuntija, Suomen Lähetysseura

Makumiran yliopiston johtaja prof. Faustin Mahali 18.5.2026 (Kuva KNK)

Vierailijoita ja uusia kuvioita

Juhannuksen jälkeen tulee 33 vuotta siitä, kun astuin ensimmäistä kertaa Botswanan maan kamaralle. Olemme näiden vuosien aikana jutelleet useasti lähettävien seurakuntien kanssa mahdollisesta tutustumismatkasta Botswanaan, mutta aina se on jäänyt tekemättä. Toki muutama yksittäinen ystävä on rohkaissut mielensä ja tullut katsomaan elämää päivän-tasaajan eteläpuolella.

Viime syksynä kuitenkin Hausjärven seurakunta päätti tarttua härkää sarvista ja keräsi kokoon seitsenhenkisen porukan Hausjärveltä, Riihimäeltä ja Hyvinkäänkin puolelta. Lentoliput ostettiin ja matkaohjelmaa suunniteltiin. Jossain vaiheessa matka oli jo peruuntumassa Iranin sodan alettua ja Finnairin peruutettua lennot Dohaan, mutta niin vain porukka etsi uudet lennot ja taas oltiin tulossa.

Lähes samalla aikataululla oli tulossa Zimbabween kuuden hengen porukka Tampereen Harjun ja Messukylän seurakunnista, ja pääsimmekin tapaamaan toisiamme matkaohjelman aikana.

Ohjelmaan sisältyi Francistownin seurakunnassa vierailun lisäksi tutustumista Zimbabwen kirkkojen neuvoston (Zimbabwe Council of Churches – ZCC) ja Lähetyssseuran yhteistyöhön Zimbabwen puolella. Zimbabwessa isäntänäimme toimi ZCC:n edustajien lisäksi Zimbabwen evankelis-luterilaisen kirkon johtava piispa Michael Dube.

Luterilainen kirkko on aktiivisesti mukana Zimbabwen kirkkojen neuvoston toiminnassa, ja siksi olikin luontevaa, että piispa Dube kulki kanssamme viranomaisien luona tervehdyskäynneillä, terveysasema- ja kouluvierailuilla ja peltöjen reunoilla tutustumassa

ilmastokestäviin viljelytapoihin ja -kasveihin.

Suomen Lähetyssseura on tehnyt jo useamman vuoden ajan työtä Zimbabwessa eri kumppaneiden kanssa, mutta vasta ihan viime vuosina on aloitettu keskustelu myös jonkinasteisen yhteistyösopimuksen tai aiesopimuksen solmimisesta itse kirkon kanssa. Tätä nyt valmistellaan.

Piispa Dube on varsinainen ilmastoaktivisti ja muutenkin hyvin aktiivinen monella saralla. Hän kutsui meidät vierailulle myös ”eläkekotiinsa” niin kuin hän pientä maatalaansa nimitti. Sinne oli jonkin verran matkaa hyvin kuoppaista tietä pitkin, mutta matkan teko todella kannatti. Piispalla oli siellä hienot tomaattiviljelmät ja monenmoista muuta kasvia kasvamassa eri puolilla kotitonttia. Kastelujärjestelmät oli ostettu ja asennettu vaihteittain sitä mukaa, kun varoja niiden hankkimiseen oli kertynyt, ja hedelmäpuita oli istutettu.

Kun olimme katselleet pihapiirin läpi, kävelimme hieman kauempana olevalle pellolle. Keskelle peltoa oli kylvetty erilaisia ruuaksi tarkoitettuja kasveja, esimerkiksi maissia, ja reunamille oli istutettu puustoa. Sinne istutettiin myös Lähetyssseuran puu, ZCC:n puu, Tampereen seurakuntien puu ja Hausjärven seurakunnan puu. Siellä ne nyt juurtuvat ja kasvavat, piispa Duben pellon reunalla. Toivottavasti ne kasvavat hyvin ja toivottavasti hyvin kasvaa myös ystävyys Zimbabwen kirkon, ZCC:n ja muiden kumppaneiden ja Suomen kirkon ja seurakuntien välillä!

Piispa Dube on varsinainen ilmastoaktivisti ja muutenkin hyvin aktiivinen monella saralla.

Kun kyselin matkan lopuksi matkalaisilta, mikä oli jäänyt erityisesti matkalta mieleen, oli piispa Dube ja vierailu hänen kotonaan ihan muistojen kärkipäässä. T-paidassa kulkeva, piispan ristiä kaulassaan kantava piispa oli tehnyt vaikutuksen maanläheisyydellään ja ystävällisyydellään.

On hienoa, että seurakunnat ja seurakuntalaiset eri puolilta maailmaa voivat tavata toisiaan ja vaihtaa kokemuksiaan ja näkemyksiään elämästä kristittyinä. Siinä konkretisoituu hyvin puhe kristittyjen yhteydestä, yhteisestä uskosta ja yhteisestä perheestä. Yhteisessä ateriasa – ihan arkisesti kolmijalkapadassa ja nuotiolla keitettynä – ja sen jakamisessa kaukaa tulleiden ja lähiyhteisön kanssa on jotain ”perheenomaista”. Olemme kaikki yhteisellä asialla.

Lopuksi ajankohtainen rukousaihe

Tätä kirjettä kirjoittaessani näin sosiaalisesta mediasta eteläisen Afrikan luterilaisten kirkkojen yhteisön, Lucsan, julkaisun, jossa kerrottiin hiv-tartuntojen kohonneesta määrästä nuorten keskuudessa. Tieto tulee jälleen kerran haastamaan kirkkojakin siitä, miten puhua paitsi seksuaali-identiteetistä myös seksuaalisesta käyttäytymisestä, toteaa Lucsan kristillisen kasvatuksen osasto julkaisussaan. Pyydetään yhdessä viisautta tähänkin työhön, jotta kirkot, koulut, vanhemmat ja kaikki nuorten kanssa työtä tekevät tahot osaisivat puhua asioista siten, että sanoma tavoittaisi nuoret. ”Mutta ne, jotka Herraa odottavat, saavat uuden voiman. He kohottavat siipensä kuin kotkat. He juoksevat

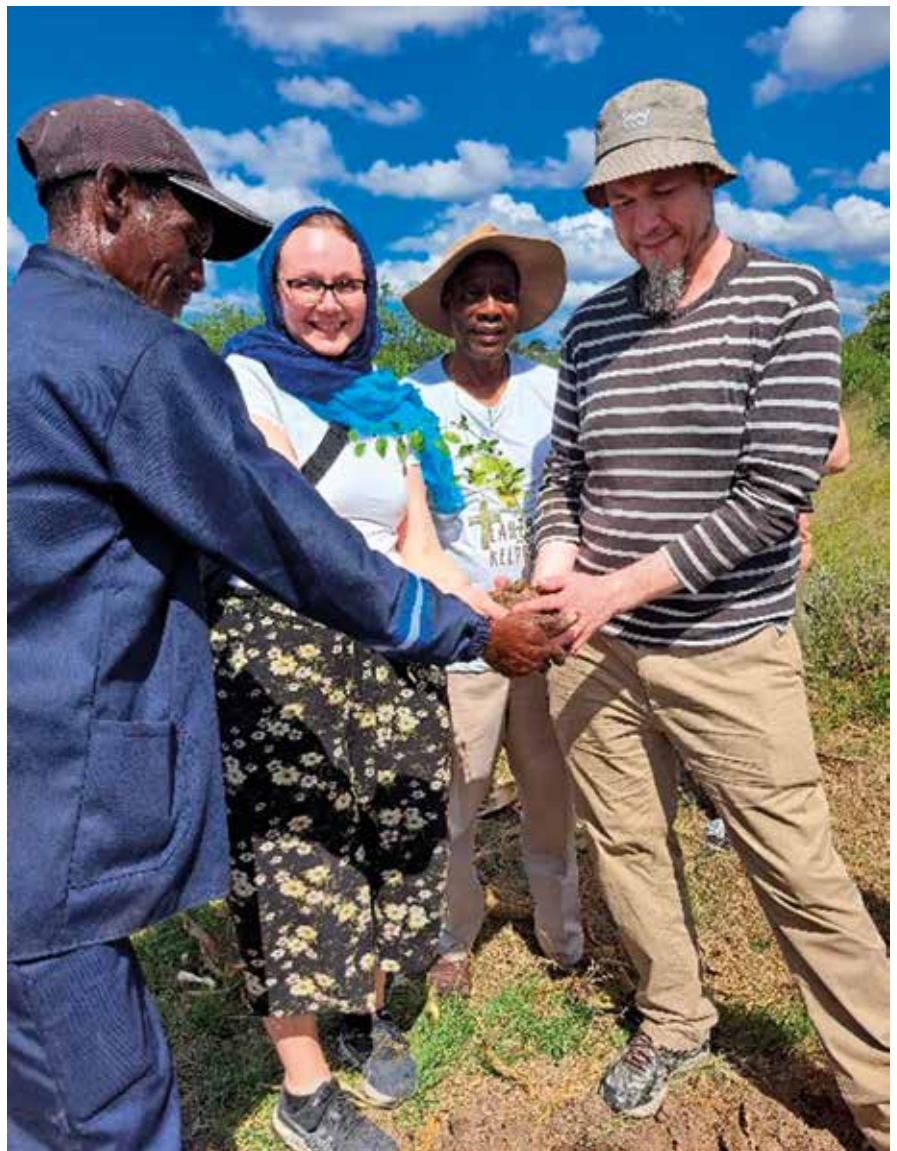
eivätkä uuvu, he vaeltavat eivätkä väsy.” Jesaja 40:31.

Siunatun kesän toivotuksin, Marja Alastalo

Kirjeen kuvat: Pertti Airikkala ja
Marja Alastalo

+*Toimin Afrikan alueella alueellisenä ohjelmapäällikkönä. Työni*

käsittää alueella tehtävän työn suunnittelemista, toteutuksen seuraamista ja arviointia, työntekijöittemme esihenkilönä toimimista ja kumppaneiden rinnalla kulkemista. Suurta iloa koen siitä, kun näen innostusta ja uusien ideoiden toteutumista työtovereitteni ja kumppaneiden yhteistyössä kehittämässä työssä. Jumala luo edelleen kaikenlaista uutta!

Anne Partanen ja Juha Katajisto istuttivat Suomen kirkon / Hausjärven seurakunnan puun piispa Duben valvoessa taustalla.

Myyntituotteet

Ostamalla myyntituotteita tuet Opettajien Lähetyслиiton työtä ja nimikkohankkeita eri maissa!

Tilaukset puhelimitse puh. 050-4648300, sähköpostitse toimisto@opettajienlahetyслиitto.fi tai tämän sivun alaosassa olevalla lomakkeella.

Painetut joulukortit 1 € / kpl.
Koiranputki, Ismo Pekkarinen ja
Punatulkkku, Tuomas Hatula.
(Takana teksti: Joulurauhaa ja
Siunattua Uutta Vuotta.)

Lähetyслиkalenteri 2027

14 € / kpl

+ postimaksut

Runot: Anja Karkiainen,
Pia Perkiö ja Kaija Pispä.
Postimaksua ei tarvitse
maksaa vähintään
10 kpl tilauksissa.

Puiset käsintehty voiveit-
set 5 € / kpl

(Opettajien Lähetyслиiton
logolla)

Käsintehty pikkukoirat 10 € / kpl, pienimmät 5 € / kpl

**Käsintehty
joulukortit
3 € / kpl**

Hintaan lisätään postikulut.

Tilauslipuke

Lähetyслиkalenteri		kpl	Koiranputki-joulukortti		kpl
Voiveitsi		kpl	Punatulkkku-joulukortti		kpl
Pikkukoira, iso		kpl	Käsintehty joulukortti		kpl
Pikkukoira, pieni		kpl	<i>Mahdollisia toiveita käsintehtyjen korttien suhteen:</i>		

Tilaaja

Lähiosoite

Postinumero

Postitoimipaikka

puh.

posti-
merkki

**Opettajien
Lähetyслиitto**

Hallituskatu 29 A 20

33200 Tampere

Tilaa nyt itsellesi tai lahjaksi Lähetyskalenteri 2027!

Kalenterin hinta: 14 € (+ postikulut. Vähintään 10 kpl tilatessa ei peritä postikuluja.)

Tilauslomake sivulla 19.

Voit tilata kalenterin myös sähköpostitse: toimisto@opettajienlahetysliitto.fi
tai puhelimitse 050 464 8300.

